

Balatonszabadi Község Önkormányzatának Gazdasági Programja

1. JELENLEGI HELYZET BEMUTATÁSA

1.1. Jogsabályi háttér

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban Möt.) 116. §-a rendeli el a helyi önkormányzatok számára a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseinek gazdasági programban, fejlesztési tervben történő rögzítését.

Az Möt. 116.§-a ad útmutatást a program tartalmára vonatkozóan a következők szerint: a gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program – a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – kiemelten tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A 2024-2029 közötti ciklusra szóló gazdasági program elkészítése során mindenképpen figyelembe kell venni:

- a képviselő-testület és a polgármester elképzeléseit,
- a településen működő intézmények vezetőinek javaslatait, elképzeléseit,
- a település lakossága, önszerveződő közössége, valamint az egyházak által megfogalmazott elképzeléseket, igényeket,
- az önkormányzat jelenlegi, illetve várható pénzügyi helyzetét.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a képviselő- testületnek kell a szükséges anyagi eszközöket biztosítani. Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendők a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások), hanem szükség van – a pályázati lehetőségek felkutatására, illetve – az önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresésére.

1.2. Helyzetelemzés

A település fekvése, megközelíthetősége, környezeti viszonyok:

Lakosságszám tekintetében Balatonszabadi Somogy megye legnagyobb lélekszámú települése. A község Somogy megye észak-keleti részén, Siófok város és Siójut község között helyezkedik el. Siófokhoz, valamint a Balatonhoz való közelsége vonzóvá teszi nemcsak a turisták számára, hanem a letelepedni vágyók számára is.

A település megközelíthető az M7-es autópálya felől, a 7-es főútról valamint Ságvár – Ádánd - Siójut irányából is. Balatonszabadi infrastrukturális fejlettsége jónak mondható. A településen megoldott a vezetékes ivóvíz ellátás és a szennyvíz elvezetése.

A község úthálózata kiépített, de a kialakulóban lévő új településrészekben még hiányos. A településen áthaladó 6401 és 6403-as főutak pár éve kerültek felújításra, mely felerősítette a személygépkocsi és tehergépjármű forgalmat is. Azért, hogy a tehergépjárművek ne a település főútjait tegyék tönkre, az önkormányzat az elmúlt ciklusban több forrást biztosított a külterületi utak javítására. A mezőgazdasági gépek nagy forgalma miatt ezen utak további felújításra szorulnak.

A település kerékpáros megközelíthetősége erőteljes fejlesztésre szorul, mivel csak a szomszédos Siójut települést érintve elérhető a Sió csatorna partján megépült kerékpárút Siófok központjáig.

A gyalogos közlekedés a Vak Bottyán utcában ugyan megoldott, de több helyen szükséges a járda felújítása. A mellékutakban a járdák hiányoznak.

Naponta menetrend szerint közlekedő buszjárat biztosítja az összeköttetést a környékbeli településekkel, igazodva a munkahelyek, közoktatási intézmények nyitva-tartásához, viszont az összhang nincs meg más tömegközlekedési eszközök tekintetében, így a Siófoki Vasúti pályaudvarra érkező vonatok esetében sem, mely sokszor nehézkes indulást-érkezést vagy átszállást eredményez a közlekedési eszközöket igénybe vevők körében.

A felszíni vízelvezetés hagyományos módon történik, de az ehhez szükséges árokrendszer nagy része vagy hiányzik, vagy sok esetben nincs rendszeresen, megfelelően karbantartva, ezáltal az árok funkcióját képtelen ellátni.

A községben az internet, telefon, valamint a kábeltelevízió-szolgáltatás biztosított. A szolgáltatás minőségének javítása érdekében lehetőséget kell biztosítani több szolgáltató megjelenésének a településen.

A település háziorvosi ellátása (gyerek, felnőtt, és fogorvos) biztosított.

1.3. A település alapadatai

A község belterülete 339,9 ha, a Külsőhely, az Öreghegy és a Józanhegy már külterületnek számít, területük 76,6 ha, valamint ide tartozik még Gamásza pusztja, ezzel együtt az összes külterület 3718 ha.

Lakosság: 3011 fő (2024. jan.1. adat)

Ebből:

- 0-6 év közötti: 169 fő;
- 7-18 év közötti: 390 fő;
- 19-65 év közötti: 1842 fő;
- 65 év feletti: 610 fő.

A településen jelenleg is működő köznevelési intézmények: az óvoda-bölcsőde és az általános iskola.

1.4. Az önkormányzat gazdasági jellemzői

Az önkormányzatok legfontosabb feladata a kiegyensúlyozott gazdálkodás biztosítása, melynek figyelembevételével kerül a képviselő-testület által elfogadott költségvetés megtervezésre.

Az önkormányzat jelentős pénzügyi forrását az állami támogatások, a helyi adók és a pályázati források teszik ki. Az önkormányzat kevés olyan ingatlanvagyonnal rendelkezik, ami plusz bevételt jelenthet.

Az éves költségvetés jelentős részét szociális támogatásokra fordítjuk, természetbeni és pénzbeli juttatások formájában egyaránt.

A költségvetési tervezésben továbbra is előre kiszámítható és célszerű feladatfinanszírozó módszereket kell alkalmazni.

A saját bevételek növelése, pályázati források elérése adhat forrást a fejlesztésekhez, a közszolgáltatásokhoz. A saját bevételek körében meghatározóak a helyi adókból származó, különösen a telekadó, iparüzési adó és kommunális adó bevételei.

Az önkormányzati vagyon forgalomképtelen törzsvagyon részének (pl. intézmények, utak, járdák, közterek) funkciója a közszolgáltatások biztosítása, melyek állagát javítani, értékét pedig növelni kell: beruházással, karbantartással, felújítással.

2. AZ ELŐZŐ CIKLUSRA TERVEZETT, ÉS MEGVALÓSULT CÉLOK

Az előző ciklusban az önkormányzat lehetőségeit nagyban befolyásolta a Covid járvány, és a gazdasági válság okozta nehézségek. Ennek ellenére több olyan cél is megvalósult, melyet a képviselő-testület gazdasági programjában fogalmazott meg. Ezek a következők:

- utak felújítása
- illegális szemétlerek csökkentése
- közterületek virágosítása, fák ültetése
- utcanév táblák, köszöntő tábla cseréje
- központi temető kerítésének cseréje, új bokrok ültetése, marosi temető kerítésének kialakítása
- művelődési ház részleges felújítása, programok bővítése
- idősök napközbeni ellátása érdekében idősök klubja működtetése
- szociális étkeztetés megoldása az óvoda konyháján keresztül
- műemlékek állapotának megőrzése érdekében történt felújítások
- közbiztonság elősegítése érdekében korlátozó táblák kihelyezése
- civil egyesületekkel való együttműködés, közös programok megvalósítása
- a község turisztikai vonzerejének növelését jelenti a településen talált műkincsekből megvalósult folyamatos kiállítás a művelődési házban.

Ezen célok megvalósulása részben alapja a következő ciklusra tervezett fejlesztéseknek.

3. ÚJ CÉLKITŰZÉSEK A 2024-2029-es ÖNKORMÁNYZATI CIKLUS IDEJÉRE

3.1. Stratégiai célok

A gazdasági program elkészítésének fő célja, hogy Balatonszabadi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a ciklusának időszaka alatt egy egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön. Kiemelt szerepet szánunk a fejlesztések egymásra épülő, koherens megvalósítására, melyekhez nélkülözhetetlen a szükséges anyagi források és eszközök megteremtése.

Fontos feladat feltárni a problémákat, felismerni a szükségleteket, meghatározni azokat a fejlesztési irányokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy előrébb mozdítsuk községünket. Jelen program alapnak tekinthető, amely a pályázati lehetőségek megfelelő felhasználásával és józan megfontolással a későbbiekben alakítható, bővíthető, szem előtt tartva a lakossági igények széles körű kielégítését is.

3.2 Településfejlesztési célok

- belterületi és külterületi utak felújítása
- járdák építése, felújítása
- kerékpárút megvalósíthatóságának előkészítése
- buszmegállók felújítása, cseréje
- zöldterületek parkosítása, fásítása és virágosítása
- önkormányzati tulajdonú ingatlanok felújítása, karbantartása
- a település hulladékmentesítése
- közvilágítás felújítása
- a közbiztonság érdekében a kültéri kamerák bővítése, rendőrséggel való további együttműködés
- szolgálati lakás megvalósítása, mellyel egyrészt ide tudunk vonzani az intézményeinkbe szakképzett munkaerőt, másrészt tudjuk őket segíteni a letelepedésben. A szolgálati lakás kizárólag az itt dolgozók átmeneti lakhatásának megoldását szolgálná.

3.3. Kulturális célok

- a kulturális életnek otthont adó művelődési ház további fejlesztése, felújítása, hogy minél több és színesebb program megvalósítható legyen, ezáltal több embert ide tudunk vonzani. Törekedni kell a programok kialakítása során a lakosság minél szélesebb körű bevonására

- civil egyesületekkel a helyi programok és az önkormányzati feladatok megvalósításában szoros együttműködés fenntartása
- hagyományok, ünnepek megtartása, résztvevők és érdeklődők számának növelésével
- testvérvárosi kapcsolat támogatása Torontálvásárhellyel

3.4.Szociális célok

- szociális háló bővítése a rászorulóknak és idősek érdekében
- az idősek klubjának további népszerűsítése
- a közfoglalkoztatotti programba minél több szociálisan rászoruló bevonása

3.5.Pénzügyi célok

Az Önkormányzat törekszik bevételeinek növelésére. Ennek egyik forrása a helyi adók köre. Tekintettel az önkormányzatok nehéz gazdasági helyzetére az adók megvonása és a minimális állami támogatás miatt, a képviselő-testület a helyi adók mértékét és körét évről évre felülvizsgálja és az adott gazdasági körülményeknek megfelelően módosítja.

Cél az önkormányzati tulajdonú ingatlanvagyon bővítése, azok gazdaságos hasznosítása.

Továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a pályázati lehetőségek kiaknázására, valamint olyan fejlesztések megvalósítására, melyeket a működtetés során zökkenőmentesen tudunk finanszírozni. Alapvető cél, hogy a feladatok finanszírozása banki hitel nélkül történjen. Azonban előfordulhat, hogy szükségessé válik egy nagyobb beruházás, melyre sem állami, sem pályázati támogatás nincsen. Ebben az esetben az önkormányzat dönthet olyan hitelkonstrukció mellett, melynek visszafizetési kötelezettsége az önkormányzat stabil működését nem befolyásolja.

3.6.Egyéb célok

- A helyi vállalkozókkal, vállalkozásokkal való együttműködés a település fejlődése érdekében,
- a turizmus önmagában nem lehet kitörési pont a település életében, azonban több lehetőség van ezen a téren. A község idegenforgalmi vonzerejét adottságainak feltárásával, esetleges turisztikai beruházásokkal kell növelni. Ebben több egyesület is együttműködik az önkormányzattal.
- A tervezett intézkedésekkel, fejlesztésekkel az is célunk, hogy a település vonzó legyen a fiatal családok részére, ezzel is növelve a lassan elöregedő településünk létszámát.

A gazdasági programban megfogalmazott elképzelések a település lakosságának érdekét szolgálják, ezért az önkormányzat a következő 5 évben arra fog törekedni, hogy a legtöbb cél meg is valósuljon.